EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2013 09 26
COM(2013) 668 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl tolesnių priemonių, susijusių su 2011 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimu (santrauka)

{SWD(2013) 348 final}
{SWD(2013) 349 final}

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl tolesnių priemonių, susijusių su 2011 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimu (santrauka)

TOLESNIŲ PRIEMONIŲ, SUSIJUSIŲ SU PRAŠYMAIS, PATEIKTAIS EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOSE DĖL BIUDŽETO ĮVYKDYMO PATVIRTINIMO IR TARYBOS REKOMENDACIJOJE DĖL 2011 FINANSINIŲ METŲ BIUDŽETO ĮVYKDYMO PATVIRTINIMO, ATASKAITA

PRELIMINARIOS PASTABOS

Tai Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai dėl tolesnių priemonių, susijusių su EP rezoliucijomis dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo[1] ir Tarybos rekomendacija[2] dėl 2011 finansinių metų, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 319 straipsnio 3 dalį, Finansinio reglamento (FR) 166 straipsnį ir Europos plėtros fondų (EPF) finansinio reglamento 119 straipsnio 5 dalį.

Pagrindinis dėmesys ataskaitoje skiriamas keturiems prioritetiniams veiksmams, kuriuos EP pabrėžė savo rezoliucijose dėl bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, taip pat kitiems svarbiausiems prašymams. Prie jos pridedami du Komisijos tarnybų darbiniai dokumentai, kuriuose pateikiami atsakymai į 387 Europos Parlamento ir 87 Tarybos prašymus.

Komisija sutinka imtis naujų veiksmų dėl 181 (143 EP ir 38 Tarybos) prašymų. Komisijos nuomone, reikiamų veiksmų jau buvo imtasi arba jie šiuo metu vykdomi pagal 252 (205 EP ir 47 Tarybos) prašymus, nors kai kuriais atvejais veiksmų rezultatus reikės įvertinti. Galiausiai dėl priežasčių, susijusių su esama teisine ir biudžeto sistema arba Komisijos instituciniu vaidmeniu ar prerogatyvomis, Komisija negali sutikti su 41 (39 EP[3] ir 2 Tarybos[4]) prašymais. Pagrindimas pateikiamas dviejuose Komisijos tarnybų darbiniuose dokumentuose, kuriuose paaiškinta, kodėl Komisija negalėjo sutikti su biudžeto įvykdymą tvirtinančios institucijos prašymais.

1. PRIORITETINIAI VEIKSMAI

Sprendime dėl 2011 m. bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo EP ypač pabrėžia keturis prioritetinius veiksmus[5], susijusius su institucijų atskaitomybe ir finansais. Šie prašymai

---

1 2011 m. bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimas, EAR specialiosios ataskaitos vykdant Komisijos biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą, EPF biudžeto įvykdymo patvirtinimas, agentūrų biudžeto įvykdymo patvirtinimas. Dokumentų nuorodos P7_TA(2013)0122, P7_TA(2013)0123, P7_TA(2013)0125 ir P7_TA(2013)0134, juos galima rasti interneto svetainėje adresu http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=20130417&secondRef=TOC&language=en.

2 Dokumentų nuorodos 5754/13 ADD 1, 5752/13 ADD 1 ir 5752/1/13 REV 1 paskelbtos http://www.europarl.europa.eu/committees/en/cont/publications.html?id=CONT00004#menuzone.

3 Žr. Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl EP rezoliucijų 5, 7, 35–36,40, 42, 51, 54, 68, 75, 81, 87, 119–120, 138, 148, 150–152, 187–188, 193–195, 201, 203, 221–222, 227, 241, 247, 249, 255, 277, 288, 292, 298, 308 ir 338 dalis.

4 Žr. Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl Tarybos rekomendacijos 78 ir 80 dalis.

5 1 prioritetinis veiksmas: Komisijos komunikatas dėl Sąjungos biudžeto apsaugos, 2 prioritetinis veiksmas: Su klaidų lygiu susiję veiksmai, įskaitant tris konkrečias problemas žemės ūkio, regioninės

išsamiai aptarti per biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą, visų pirma su Biudžeto kontrolės komiteto (CONT) nariais. Komisija įrodė, kad yra tvirtai pasiryžusi vykdyti minėtus prioritetinius veiksmus[6].

1.1. Komunikatas dėl ES biudžeto apsaugos

Europos Parlamentas paprašė, kad Komisija pateiktų Komunikatą dėl ES biudžeto apsaugos, siekdamas viešai paskelbti visas per praėjusius metus ištaisytas klaidas ir susigrąžintas sumas. Komunikatas bus pateiktas 2013 m. rugsėjo mėn. ir bus parodyta, kad per pastaruosius keletą metų labai išaugo ištaisytų klaidų skaičius ir susigrąžintos sumos. Į jį įtraukta suvestinė informacija apie ištaisymus, atliktus per ankstesnius programavimo laikotarpius. Išsamesnės informacijos apie atliktus finansinių klaidų ištaisymus ir lėšų susigrąžinimus Komisija įtraukė ne tik į komunikatą, bet ir į 6-ąją pastabą, pridėtą prie 2012 m. Europos Sąjungos konsoliduotųjų ataskaitų.

1.2. Su klaidų lygiu susiję veiksmai

Klaidų lygis pasidalijamojo valdymo srityje

- Europos Parlamentas paprašė, kad Komisija suderintų praktiką, susijusią su mokėjimų nutraukimu ir (arba) sustabdymu, kai nustatomi reikšmingi valstybių narių priežiūros ir kontrolės sistemų trūkumai.

Kaip matyti iš įvairių Komisijos ataskaitų[7], mokėjimų nutraukimas bei sustabdymas taikomi dažnai ir Komisija tvirtai pasiryžusi toliau naudoti šias priemones. Komisijos veiksmai šiuo klausimu buvo toliau derinami 2012 m., ypač sanglaudos politikos srityje, kur Regioninės politikos ir Užimtumo generaliniai direktoratai dabar taiko suderintą metodą. Žemės ūkio srityje – 2013 m. balandžio mėn. buvo iš dalies pakeistas Komisijos reglamentas 883/2006 siekiant jau dabartiniu programavimo laikotarpiu palengvinti kaimo plėtros išmokų nutraukimą valstybėms narėms, kuriose nustatyta trūkumų. Tačiau pagal esamą teisinę sistemą neįmanoma pasiekti visiško suderinimo visose politikos srityse. Naujuoju 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu Komisijos pasiūlyme dėl bendrų nuostatų fondams numatytas tolesnis visų tų fondų mokėjimų nutraukimo, įskaitant kaimo plėtros srityje, derinimas. Be to, remiantis 2013 m. birželio 26 d. pasiektu politiniu susitarimu dėl BŽŪP reformos, visų pirma Horizontaliojo reglamento 43 straipsniu, būtų lengviau sustabdyti išmokas žemės ūkio srityje, kai nustatyta didelių trūkumų, ir būtų galima toliau derinti su mokėjimų sustabdymu susijusią veiklą visose politikos srityse.

- Komisijos buvo paprašyta paraginti valstybes nares perduoti savo tinkamumo finansuoti taisyklių projektus, kad būtų galima juos palyginti su atitinkamomis ES taisyklėmis.

Su teisėkūros institucija suderintas taisyklių nacionaliniu lygmeniu dabartiniu programavimo laikotarpiu nustatymo tikslas – sudaryti sąlygas valstybėms narėms taikyti vienodas nacionalines, regionines ir vietos taisykles tiek nacionalinėms schemoms, tiek ES finansuojamiems projektams taip išvengiant papildomo sudėtingumo ir reaguojant į kritiką, kad valstybių narių administracijos, atsakingos už ES programas, nežino visų ES taisyklių. Todėl Komisija toliau vykdė veiklą, pagrindinį dėmesį skirdama paprastinimui ir, nustačiusi,

---

politikos ir mokslinių tyrimų srityse, 3 prioritetinis veiksmas: Įvertinimo ataskaita (SESV 318 straipsnis) ir 4 prioritetinis veiksmas: Įplaukos ir tradiciniai nuosavi ištekliai.

[6] Žr. Komisijos nario A. Šemetos raštą (2013 m. vasario 22 d.) šiuo adresu http://www.europarl.europa.eu/document/activities/cont/201302/20130225ATT61662/20130225ATT61662EN.pdf.

[7] Be kitų ataskaitų: Biudžeto kontrolės komitetui skirtos tarpinių sąskaitų ketvirtinės ataskaitos, 6-oji pastaba, pridėta prie 2011 m. ES konsoliduotųjų ataskaitų, Regioninės politikos ir Užimtumo generalinių direktoratų 2011 ir 2012 m. metinės veiklos ataskaitos.

kad nacionalinės tinkamumo taisyklės pernelyg sudėtingos arba neatitinka ES reglamentų, imdamasi reikiamų veiksmų. Be to, Europos Socialinio ir Regioninės plėtros fondų (ESF ir ERPF) atveju, padaryta pažanga plačiau naudojant supaprastintą išlaidų kompensavimą, siekiant prireikus pakeisti visas išsamias ir kartais apsunkinančias nacionalines tinkamumo taisykles ar jų dalį[8].

- Europos Parlamentas paprašė, kad Komisija rinktų iš valstybių narių informaciją apie tai, kokiu mastu nacionalinėmis taisyklėmis nepagrįstai komplikuojamas Sąjungos teisės aktų dėl biudžeto valdymo taikymas (perteklinis reglamentavimas), ir pateiktų ją Parlamentui iki 2013 m. spalio mėn.

Tai itin aktualu ESF. Todėl Komisija 2013 m. spalio mėn. pateiks ataskaitą Biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai apie perteklinį ESF programų reglamentavimą.

Siekdama kuo labiau sumažinti perteklinio reglamentavimo poveikį, Komisija į pasiūlymus, skirtus 2014–2020 m. laikotarpiui, įtraukė aiškius reikalavimus visoms valstybėms narėms sumažinti administracinę naštą paramos gavėjams.

Sanglaudos politikos srityje Komisija dvišaliu pagrindu aptaria su valstybėmis narėmis būdus, kaip būtų galima pagerinti padėtį ir įgyvendinant 2007–2013 m. programas, ir rengiant 2014–2020 m. programas.

Komisija toliau dvišaliu pagrindu bendradarbiaus su valstybėmis narėmis siekdama sistemingiau taikyti supaprastintą išlaidų kompensavimą.

Kaimo plėtros teisinei sistemai skirtuose pasiūlymuose numatyta, kad bendrais valdymo institucijų, mokėjimo agentūrų ir valstybių narių vertinimais turi būti užtikrinta, kad visos kaimo plėtros priemonės, kurias jos ketina įgyvendinti, yra patikrinamos ir palyginamos.

Pagal bendrą ataskaitų teikimo Europos Parlamentui įsipareigojimą reikia atlikti sisteminę galiojančių tinkamumo taisyklių peržiūrą nacionaliniu, regioniniu ar vietos lygmenimis. Komisija pasirengusi informuoti Parlamentą apie savo pastangas kartu su valstybėmis narėmis skatinti plačiau taikyti supaprastintą išlaidų kompensavimą ir mažinti perteklinio reglamentavimo atvejų skaičių. Tačiau ji neturi išteklių, kad galėtų atlikti peržiūrą visos ES mastu.

- Komisijos buvo paprašyta remti valstybių narių valdymo ir kontrolės institucijų pastangas nustatyti sisteminius klaidų šaltinius ir teikti šioms institucijoms rekomendacijas dėl procedūrų supaprastinimo.

Komisija ėmėsi prašomų veiksmų ir pateikė ataskaitas generalinių direktoratų 2012 m. metinėse veiklos ataskaitose. Ji toliau deda daug pastangų, kad būtų griežtai laikomasi tinkamumo reikalavimų ir teisingai taikomos viešųjų pirkimų taisyklės, rengdama mokymus ir teikdama rekomendacijas programas valdančioms institucijoms, kurios, savo ruožtu, turėtų perduoti tas žinias visoms už lėšų valdymą atsakingoms institucijoms. Be to, nustačiusi, kad taisyklės yra sudėtingos, Komisija teikia rekomendacijas supaprastinti programoms taikomas taisykles. Be to, Komisija valstybėms narėms išplatino analizę, kokių su viešaisiais pirkimais susijusių klaidų buvo nustatyta ankstesniais metais atliekant sanglaudos politikos ES lygmens auditus, ir ėmėsi veiklos, siekdama sukaupti geriausios praktikos pavyzdžių ir rinkti galimus valstybių narių atsakymus, kad galėtų ištaisyti tokias klaidas ir sumažinti jų skaičių. Kaimo plėtros srityje Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktoratas dar 2012 m. atliko plataus masto tyrimą, po kurio sudarytas klaidų pagrindinių priežasčių ir galimų taisomųjų veiksmų sąrašas, kuris įvairiais lygmenimis aptartas su visomis valstybėmis narėmis.

---

[8] Žr. Komisijos nario A. Šemetos raštą, nurodytą 6 išnašoje.

2013 metais Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktoratas su visomis valstybėmis narėmis pradėjo įgyvendinti naują plataus masto iniciatyvą, kuri apima šiuos aspektus: analizė, prevenciniai veiksmai ir taisomieji veiksmai. (žr. punktą Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktoratas)

- Europos Parlamentas paprašė, kad Komisija taikytų proporcingumo principą, pažymėdamas, kad tolesnis žingsnis yra privalomas elektroninių projekto paraiškų ir ataskaitų naudojimas, taip pat dokumentų ir procedūrų suvienodinimas bei standartizacija.

Ne visada įmanoma naudoti elektronines priemones; todėl bus reikalaujama jas naudoti tik tuomet, kai nesudaromos kliūtys tam tikroms paramos gavėjų kategorijoms.

Atitinkamų dokumentų ir procedūrų suvienodinimas bei standartizacija turi poveikį valstybių narių administracijų vidaus organizacinei struktūrai. Reglamentuose numatyti svarbiausi paskyrimo kriterijai ir svarbiausi reikalavimai sistemoms, kurios taptų visų procedūrų pagrindu.

- Komisijos buvo paprašyta suderinti naudojamus kriterijus, pagal kuriuos nustatomos išlygos metinėse veiklos ataskaitose, ir skirtingas metodikas, taikomas kiekybiškai įvertinant viešųjų pirkimų klaidas dviejose politikos srityse – žemės ūkio ir regioninės politikos.

Komisija pritaria raginimui siekti didesnio darnumo ir jį remia. Kaip vieną tolesnių priemonių, susijusių su 2010 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimu, Regioninės politikos generalinis direktoratas ėmėsi atnaujinti esamą sanglaudos politikos tarnybų naudojamą viešųjų pirkimų klaidų kiekybinio įvertinimo metodą. Tuo siekiama parengti rekomendacijas visoms pasidalijamojo valdymo tarnyboms, o galbūt ir kitoms tarnyboms. Šie veiksmai tebevykdomi ir Komisija turėtų galėti priimti sprendimą 2013 m. antrąjį pusmetį.

Be to, 2012 m. lapkričio mėn. Komisijos horizontaliosios tarnybos atnaujino vidaus rekomendacijas dėl klaidų lygio nustatymo ir kriterijus, pagal kuriuos sprendžiama, ar į patikinimo pareiškimą įtraukti išlygą tuo atveju, kai klaidos susijusios su viešųjų pirkimų procedūromis įgyvendinant tiesiogines išlaidas. Šia rekomendacija siekta užtikrinti skaidrumą ir palyginamumą, taip pat pateikti realistinį faktinės finansinės rizikos ES biudžetui apskaičiavimą atsižvelgiant į galimą rimtų procedūrinių klaidų poveikį reputacijai. Komisijos generaliniai direktoratai šia rekomendacija pirmą kartą pasinaudojo rengdami 2012 m. metines veiklos ataskaitas. Pasibaigus 2012 m. ataskaitų teikimo ciklui, Komisija įvertins, ar reikia peržiūrėti savo rekomendacijas.

- Europos Parlamentas paprašė, kad Komisija paspartintų audito ir finansinių klaidų ištaisymo procedūras ir ypač apsvarstyti galimybę sujungti skirtingus prieštaravimo procedūros, po kurios taikomas finansinių klaidų ištaisymas, etapus.

Sanglaudos politikos srityje ši praktika jau taikoma nuo 2012 m. – prieštaringos audito ir teisminio nagrinėjimo procedūros yra sujungtos, kad būtų paspartintas procesas, ir tai leido dar 2012 m. pradėti apie 100 veiklos programų finansinių klaidų ištaisymo procedūras. Kitos politikos sritys paseks pavyzdžiui, tačiau jau kitu finansiniu laikotarpiu, ir daug kas priklauso nuo to, kokius su sektoriumi susijusius teisės aktus priims teisės aktų leidėjas.

Žemės ūkio srityje skirtingų finansinių klaidų ištaisymo procedūros etapų visiškai sujungti nebūtų įmanoma pagal teisinę sistemą, numatytą 2013 m. birželio 26 d. pasiektame politiniame susitarime dėl BŽŪP reformos. Komisija apsvarstys kitus procedūrinius pakeitimus, dėl kurių būtų galima paspartinti procedūrą (visų pirma kiekvieno procedūros etapo griežtesni terminai).

- Komisijos buvo paprašyta įvertinti padarytą įvairių ES biudžeto politikos sričių finansų valdymo pažangą siekiant teigiamo patikinimo pareiškimo ir informuoti apie šį vertinimą iki 2014 m. kovo mėn.[9].

Komisija įvertins padarytą pažangą ir apie tai pateiks ataskaitą metinėse veiklos ataskaitose bei 2013 m. apibendrinamojoje ataskaitoje.

Europos Parlamentas turėjo keletą prašymų, susijusių su tuo pačiu prioritetiniu veiksmu ir trimis konkrečiais generaliniais direktoratais:

ŽEMĖS ŪKIO IR KAIMO PLĖTROS GD

Europos Parlamentas ragina Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD suderinti praktiką, susijusią su mokėjimų nutraukimu ir (arba) sustabdymu, iki 2013 m. birželio mėn. pabaigos pateikti darbo grupės ataskaitą apie padarytą pažangą ir padėti valstybėms narėms iš savo programų pašalinti tas sąlygas, dėl kurių nuolat kyla vykdymo ir kontrolės problemų.

2013 m. balandžio mėn. buvo iš dalies pakeistas Komisijos reglamentas 883/2006 siekiant jau dabartiniu programavimo laikotarpiu palengvinti kaimo plėtros išmokų nutraukimą valstybėms narėms, kuriose nustatyta valdymo ir kontrolės sistemos veikimo trūkumų.

Tačiau pagal esamą teisinę sistemą neįmanoma pasiekti visiško su mokėjimų nutraukimu ir (arba) sustabdymu susijusios veiklos suderinimo visose politikos srityse (žr. 1.2 punktą).

Naujuoju 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu Komisijos pasiūlyme dėl bendrų nuostatų fondams numatytas tolesnis visų tų fondų mokėjimų nutraukimo, įskaitant kaimo plėtros srityje, derinimas (žr. COM(2012) 496 *final* 74 straipsnį). Be to, dėl 2013 m. birželio 26 d. pasiekto politinio susitarimo dėl BŽŪP reformos būtų lengviau sustabdyti išmokas žemės ūkio srityje, kai nustatyta didelių trūkumų, tuo tarpu pagal dabartines nuostatas, mokėjimus galima sustabdyti tik jei atlikti 2 finansinių klaidų ištaisymai dėl to paties pažeidimo.

Prašoma pateikti ataskaita Europos Parlamentui nusiųsta 2013 m. birželio mėn. (SWD(2013)244 *final*).

REGIONINĖS POLITIKOS GD

Europos Parlamentas ragina Regioninės politikos generalinį direktoratą visapusiškai įgyvendinti visas esamas prevencines ir taisomąsias priemones ir reikalauja, kad būtų laikomasi bendrųjų finansinių klaidų ištaisymo principo, kurį siūloma įtraukti rengiant naujos kartos programas. Rezoliucijoje Komisija taip pat raginama laikytis savo pozicijos neleisti atrinkti retrospektyvių projektų[10].

Komisija pakartojo savo tvirtą nusiteikimą būti budria ir įsipareigojimą prireikus naudotis visomis turimomis priemonėmis. Finansinių klaidų ištaisymo atveju, pagal galiojančius reglamentus valstybės narės vis dėlto gali dar kartą panaudoti lėšas, jei jos sutinka su siūlomu klaidų ištaisymu (Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 98 straipsnis). Kitais atvejais, Komisijos nuspręsti finansinių klaidų ištaisymai yra bendri. Laikotarpiui pasibaigus, Komisija prireikus atliks finansinį likusių reikšmingų klaidų ištaisymą, kuris gali būti bendras. 2014–2020 m. Komisija tvirtai gina savo pasiūlymą dėl galutinių finansinių klaidų ištaisymų taikymo po to, kai jau pateiktos metinės finansinės ataskaitos.

---

9 Generalinių direktoratų parengtos metinės veiklos ataskaitos ir Komisijos 2013 m. rezultatų valdymo srityje apibendrinamoji ataskaita.

10 Retrospektyvūs projektai – projektai, kurie fiziškai įgyvendinti dar iki paraiškos dėl finansavimo pateikimo.

Vadinamųjų retrospektyvių projektų dabartiniu programavimo laikotarpiu klausimu Komisija ėmėsi konkrečių veiksmų, kad būtų sumažinta jiems būdinga rizika, ir 2013 m. teikė papildomas rekomendacijas ir patarimus keletui valstybių narių, kurioms aktualus šis klausimas, ir prašė nacionalinių auditorių tikrinti šiuos rizikingesnius projektus bei praktiką.

Komisija pasiūlė 2014–2020 m. laikotarpiu neatrinkti veiksmų finansavimui iš Europos struktūrinių ir investicijų fondų, jeigu jie, prieš pateikiant paraišką gauti finansavimą, buvo fiziškai baigti ar visiškai įgyvendinti.

Klaidų lygis centralizuoto valdymo srityje

Mokslinių tyrimų GD

Europos Parlamentas paprašė iki 2013 m. birželio mėn. pabaigos pateikti ataskaitą, kurioje būtų įvertintas 2011 m. apibendrinamojoje ataskaitoje numatytų supaprastinimo priemonių poveikis klaidų lygiui mokslinių tyrimų politikos srityje. Komisija nusiuntė ataskaitą (2013 m. liepos 10 d.)[11], kurioje pateikiami supaprastinimo priemonių įgyvendinimo rezultatai ir su audito strategija susiję patobulinimai, visų pirma susiję su priemonėmis, kurių imtasi audito naštai sumažinti, ir rekomendacijomis paramos gavėjams bei auditoriams.

1.3. Įvertinimo pranešimas (SESV 318 straipsnis) ir dažnesnis veiklos audito atlikimas

Europos Parlamentas prašo, kad Komisija ypatingą dėmesį skirtų pažangai įgyvendinant strategijos „Europa 2020“ pavyzdines iniciatyvas. Jis taip pat ragina dažniau atlikti veiklos auditus.

Kartu su 2012 m. vertinimo ataskaita Komisija pateikė veiksmų planą, kurį priėmė 2013 m. birželio 26 d. Į šį veiksmų planą įtraukti veiksmai, kuriais siekiama įtraukti į vertinimo ataskaitą informaciją apie veiklos rezultatus, pateiktą pagal strateginio planavimo ir programavimo ciklą. Tai apima pažangos ir veiklos valdymo aspektų įtraukimą į 2014 m. valdymo planą (tikslų nustatymas, veiklos rodikliai ir susiję kiekvienos programos uždaviniai, planuojami vertinimai). Metinės veiklos ataskaitos taps išsamesnės: jose bus parodoma, kaip buvo panaudoti finansiniai ir žmogiškieji ištekliai siekiant politikos tikslų, taip pat aprašyta padaryta pažanga ir kaip ta politika davė papildomos naudos ES. Vertinimo ataskaitoje bus naudojama dar daugiau informacijos apie padarytą pažangą ir veiklą, įskaitant veiksmus, kurių buvo imtasi po to, kai buvo atlikti veiklos auditai, ir jų rezultatus.

Tenkindama prašymą pasiūlyti aiškią Europos pridėtinės vertės apibrėžtį, Komisija jau pateikė sąvokos pasiūlymą, kuriuo buvo grindžiamas pasiūlymas dėl naujos kartos programų pagal 2014–2020 m. DFP (SEC(2011)867). Todėl daugelyje naujų programų numatyta laikotarpio vidurio peržiūra, susijusi su šiuo esminiu klausimu.

Galiausiai, kalbant apie strategijos „Europa 2020“ pavyzdines iniciatyvas ir kitas iniciatyvas, į Komisijos pasiūlymus dėl naujos kartos programų įtraukti aspektai, kuriais siekiama sukurti stipresnę veiklos sistemą pagrindinį dėmesį skiriant veiksmingam ir efektyviam prioritetinių tikslų siekimui. Kitoje DFP taip pat numatyta galimybė nustatyti griežtesnę stebėsenos ir vertinimo sistemą, kad ataskaitos būtų kokybiškesnės. Komisija pateiks ataskaitą apie pažangą, padarytą siekiant finansinių programų, kuriomis siekiama padėti įgyvendinti strategijos „Europa 2020“ uždavinius, ir kitas programas, kuriomis siekiama įgyvendinti kitus ES tikslus. .

[11] Ares(2013)2634919; 2013 m. liepos 10 d.

Dėl prašymo leisti Europos Parlamentui susipažinti su visomis vertinimo ataskaitomis pagal esamą vertinimo standartą – vertinimo rezultatai turi būti skelbiami viešai. Tai taikoma išskyrus tuos atvejus, kai yra priežastis neskelbti jų pagal Reglamentą 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais. Ataskaitoje dėl 318 straipsnio pateikiamas atliktų vertinimų sąrašas su nuorodomis į dokumentus.

1.4. Veiksmai, susiję su įplaukomis ir tradiciniais nuosavais ištekliais

- Europos Parlamentas ragina Komisiją vykstant 2012 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrai pateikti Parlamentui išlaidų, atsirasiančių atidėjus Modernizuoto muitinės kodekso visapusišką taikymą, analizę. Jis taip pat prašo, kad Komisija rinktų patikimus duomenis apie muitų ir PVM nepriemoką valstybėse narėse ir kas šešis mėnesius praneštų Parlamentui informaciją šiuo klausimu. Galiausiai Europos Parlamentas prašo nustatyti priemones, kurios padėtų padidinti veiksmingą ir efektyvų muitų ir PVM surinkimą valstybėse narėse.

Į klausimą dėl vertinimo, kiek kainuoja viso Modernizuoto muitinės kodekso taikymo atidėjimas, Komisija Europos Parlamentui atsakymą pateikė 2013 m. balandžio 12 d.[12].

Tenkindama prašymą rinkti patikimus duomenis apie sukčiavimo PVM srityje atvejus ir muitų nepriemoką valstybėse narėse, Komisija padėjo atlikti Europos Parlamento užsakytą tyrimą. Tyrimas vadinasi „*From Shadow to Formal Economy: levelling the Playing field in the Single Market*“; jame pagrindinis dėmesys skiriamas nepriemokai ir jos poveikiui valstybių narių ekonomikai ir vidaus rinkai. Be to, 2009 m. Komisija paviešino tyrimą apie PVM nepriemokos apskaičiavimą. Naujausia informacija apie tyrimą Europos Parlamentui ir kitoms institucijoms bus išsiųsta iki 2013 m. spalio mėn. pabaigos.

Priemonių, kurios padėtų padidinti veiksmingą ir efektyvų muitų ir PVM surinkimą valstybėse narėse nustatymo klausimu Komisija teikia techninę pagalbą kai kurioms valstybėms narėms.

- Europos Parlamentas ragina Komisiją nustatyti mokesčių slėpimo ir vengimo būdus ir skatinti įgyvendinti kovos su mokesčių slėpimu ir vengimu priemones, įvertinti pajamų nesurinkimo poveikį Sąjungos nuosaviems ištekliams, skubiai imtis priemonių užkirsti kelią galimybėms išimti pinigus iš finansinės grandinės, taip pat imtis priemonių, kad visa bankinė veikla, susijusi su subjektais lengvatinėse mokesčių zonose, būtų laikoma nelegalia.

Galiausiai Europos Parlamentas tikėjosi per du mėnesius nuo rezoliucijos priėmimo dienos gauti teisės aktų projektų pasiūlymų, kaip galima būtų nutraukti naudojimąsi lengvatinėmis mokesčių zonomis.

Komisija imasi įvairių veiksmų, kuriais padeda valstybėms narėms kovoti su mokestiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu.

2012 m. gruodžio 6 d. Komisija priėmė išsamų ir plataus užmojo veiksmų planą (COM(2012)722), kaip stiprinti kovą su mokestiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu (Komisijos veiksmų planas) ir dvi rekomendacijas[13].

PVM ir muitų klausimu Komisija 2012 m. liepos 11 d. pateikė plataus užmojo direktyvos dėl baudžiamosios teisės priemonių kovai su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu pasiūlymą (COM(2012)363). Priėmus naujas taisykles būtų suderinta ir

---

12 Ares(2013)684754; 2013 m. balandžio 12 d.

13 2012 m. gruodžio 6 d. Komisijos rekomendacija dėl agresyvaus mokesčių planavimo (C(2012) 8806 *final*) ir 2012 m. gruodžio 6 d. Komisijos rekomendacija dėl priemonių, kuriomis trečiosios šalys skatinamos laikytis minimalių gero mokesčių srities valdymo standartų (C(2012) 8805 *final*).

sustiprinta ES įplaukų apsauga. Vis dėl to, mokesčių ir muitų surinkimas priklauso nacionalinei kompetencijai. 2013 m. birželio 6 d. Komisija dar priėmė komunikatą Tarybai ir Europos Parlamentui „Kovos su cigarečių kontrabanda ir kitokia neteisėta prekyba tabako gaminiais stiprinimas. Visapusė ES strategija“.

Mokesčių slėpimo ir vengimo būdų nustatymo, kovos su mokesčių slėpimu ir vengimu priemonių įgyvendinimo skatinimo ir prašymo panaikinti finansinę veiklą, susijusią su lengvatinėmis mokesčių zonomis, klausimais abejose pirmiau nurodytose rekomendacijose skatinamos konkrečios priemonės, kuriomis sprendžiamos agresyvaus mokesčių planavimo ir naudojimosi lengvatinėmis mokesčių zonomis problemos. Rekomendacijų įgyvendinimą valstybėse narėse prižiūrės Gero mokesčių valdymo platforma, kurią Komisija sukūrė 2013 m. birželio mėn.

Komisija taip pat glaudžiai bendradarbiauja su EBPO rengdama veiksmų planą dėl mokesčių bazės erozijos ir pelno perkėlimo problemos, apie kurį paskelbta 2013 m. rugpjūčio mėn. pradžioje[14].

Pajamų nesurinkimo poveikio Sąjungos nuosaviems ištekliams klausimu Komisija pabrėžia, kad kiekvienam pajamų srautui būdingas skirtingas rizikos profilis. Tradicinių nuosavų išteklių klausimu Komisija dar kartą atkreipė valstybių narių dėmesį į susigrąžinimo klausimą ir informuotumo didinimą taikydama finansinės atsakomybės principą, jei dėl nesusigrąžinimo kalta valstybė narė. Dėl PVM valstybės narės turi kur kas daugiau finansinių paskatų efektyviai surinkti PVM: kiekvieno surinkto euro ne mažiau kaip 97 centai patenka į nacionalinius biudžetus ir tik kur kas mažesnė dalis – 3 centai – patenka į ES biudžetą.

Galiausiai, dėl prašymo per du mėnesius gauti teisės aktų projektų pasiūlymų, kaip galima būtų nutraukti naudojimąsi lengvatinėmis mokesčių zonomis, Komisija mano, kad dvi pirmiau minėtos rekomendacijos yra tinkamos iniciatyvos efektyviai ir veiksmingai kovoti su šia problema.

2. TOLESNĖS PRIEMONĖS, KURIŲ IMTASI DĖL 2010 M. BIUDŽETO ĮVYKDYMO PATVIRTINIMO

2.1. Metinė ataskaita Europos Parlamentui dėl finansų inžinerijos priemonių

Europos Parlamentas pakartoja savo prašymą, kuriuo Komisija raginama įvertinti finansų inžinerijos priemonių taikymo sanglaudos politikoje patirtį 2007–2013 m. laikotarpiu ir pateikti rizikos vertinimą.

Kaip nurodyta ataskaitoje dėl tolesnių priemonių, susijusių su 2010 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimu[15], 2012 m. vasario mėn. Komisija Europos Parlamentui nusiuntė tarnybų darbinį dokumentą „Sanglaudos politikos finansinės priemonės“, kuriame analizuojama patirtis, įgyta dabartiniu laikotarpiu įgyvendinant finansų inžinerijos priemones, ir siūloma stiprinti reguliavimo sistemą po 2013 m.[16]. 2012 m. gruodžio mėn. Komisija nusiuntė Europos Parlamentui dvi papildomas ataskaitas: pirma – apie Komisijos, pasitelkus ekspertų vertinimo tinklą, atliktą vertinimą apie ERPF naudojimą finansų inžinerijos priemonėms (FIP) remti, ir antra – remiantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 1083/2006 pakeitimais, kuriais pradėtas taikyti įpareigojimas valstybėms narėms metinėje įgyvendinimo ataskaitoje pateikti oficialią

14 http://www.oecd.org/ctp/BEPSActionPlan.pdf.
15 COM(2012)585 *final.*
16 SWD(2012) 36 *final.*

ataskaitą apie finansų inžinerijos priemones[17]. Komisijos tarnybos dėl į šių ataskaitų išvadų imasi tolesnių veiksmų.

2.2. Atskaitomybės grandinė ir (arba) pakopinė sistema

Europos Parlamentas mano, kad „Komisija neatsižvelgia į nuolat pateikiamą Parlamento prašymą įpareigoti atsakingą Komisijos narį pasirašyti atitinkamo generalinio direktorato metines veiklos ataskaitas“. Kaip nurodyta ataskaitoje dėl tolesnių priemonių, susijusių su 2010 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimu, tai prieštarautų Komisijos vidaus valdymo struktūrai. Remiantis Kolegijos sprendimu, pagrindinė atsakomybė už finansinių ir žmogiškųjų išteklių valdymą priskirta asmeniškai generaliniams direktoriams arba tarnybų vadovams, kurie prisiima valdymo atsakomybę pasirašydami metines veiklos ataskaitas. Politinę atsakomybę vėliau prisiima Kolegija, priimdama apibendrinamąją ataskaitą, kaip apibrėžta Finansinio reglamento 66 straipsnio 9 dalyje.

3. HORIZONTALIEJI ASPEKTAI

3.1. Komisijos ir valstybių narių atsakomybė pasidalijamojo valdymo srityje

Europos Parlamentas pažymi, kad Komisija turėtų teikti rekomendacijas valstybėms narėms, kaip parengti geras metines suvestines, ir mano, kad metinės suvestinės turėtų būti pateiktos Europos Parlamentui ir ne tik valstybės narės kalba.

2010 m. valstybės narės pateikė rekomendacijas dėl metinių suvestinių formos ir turinio bei jų modelį. Patikinimo klausimu, audito institucijų metinės kontrolės ataskaitos ir audito nuomonės sudaro metinių veiklos ataskaitų patikinimo pagrindą ir jose pateikiama išsamesnė informacija negu metinėse suvestinėse. Todėl Komisija mano, kad suvestinių papildoma nauda yra ribota, kaip rodo nepriklausomas tyrimas, kuris Europos Parlamentui perduotas 2011 m. gegužės mėn.[18].

Struktūrinių fondų srityje visos 2010 ir 2011 finansinių metų metinės suvestinės Europos Parlamentui pateiktos originalo kalba. Prašymu, kad valstybės narės savo metines suvestines pateiktų kita kalba nei jų oficiali kalba, būtų pažeistos galiojančios nuostatos dėl valstybių narių kalbų vartojimo (1 reglamento 2 straipsnis). Tinkamai atsižvelgdama į proporcingumo ir ekonominio efektyvumo principus, Komisija yra įsipareigojusi pateikti svarbiausių tų dokumentų aspektų vertimą į anglų kalbą, jei juose nėra jokios konfidencialios informacijos ir šiai užduočiai skirta pakankamai laiko.

Galiausiai, Europos Parlamentas ragina Komisiją bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis nustatyti nacionalinės valdymo deklaracijos pavyzdį.

Atsižvelgdama į Tarybos ir Europos Parlamento susitarimą dėl DFP, Komisija pateikė pareiškimą, kuriame teigiama, kad ji yra pasirengusi tinkamu politiniu lygmeniu išnagrinėti prašymą nustatyti nacionalinės valdymo deklaracijos, kurias išduos valstybės narės, modelį ir ketina pakviesti abi institucijas bei kitus suinteresuotuosius subjektus dalyvauti darbo grupėje, kad rekomendacijos būtų parengtos iki šių metų pabaigos.

3.2. Komisijos vadovybės pareiškimų patikimumas

Europos Parlamentas siūlo nustatyti aiškų ryšį tarp metinėse veiklos ataskaitose nurodytų sumų, kad būtų nustatytas likutiniu klaidų lygis, ir informacijos apie ataskaitose nurodytas susigrąžintas lėšas ir (arba) ištaisytas finansines klaidas. Nustatytas aiškus ryšys tarp metinėse

---

17 Ares(2012)1518077 ir 1518161; 2012 m. gruodžio 18 d.

18 Ares(2011)505770.

veiklos ataskaitose nurodytų sumų, visų pirma, kad būtų nustatytas likutiniu klaidų lygis, ir informacijos apie 2012 m. konsoliduotosiose ataskaitose nurodytus lėšų susigrąžinimus ir (arba) finansinių klaidų ištaisymus. Išsami informacija apie šiuos aspektus pateikiama 2012 m. metinėse veiklos ataskaitose ir 2012 m. apibendrinamojoje ataskaitoje.

Be to, Komisija kasmet, pradedant nuo 2013 m. rugsėjo mėn., pateiks komunikatą dėl ES biudžeto apsaugos (žr. 1.1 dalį).

3.3. Kovos su sukčiavimu strategija

Europos Parlamentas ragina Komisiją pateikti ataskaitą ir įvertinti kiekvieno generalinio direktorato kovos su sukčiavimu strategijas. Komisija pabrėžia, kad įgaliotųjų įgaliojimus suteikiančių pareigūnų metinėse veiklos ataskaitose daroma nuoroda į jų atitinkamų kovos su sukčiavimu strategijų priėmimą ir įgyvendinimą. Komisija 2014 m. praneš Europos Parlamentui ir Tarybai apie savo kovos su sukčiavimu strategijos įgyvendinimą, pateikdama 2013 m. Komisijos ataskaitą dėl ES finansinių interesų apsaugos.

3.4. Tabako pramonė

Europos Parlamentas ragina Komisiją pateikti ataskaitą apie: tai, kaip ji ketina pagerinti savo nuostatas įdiegti veiksmingą galimų interesų konfliktų ir darbuotojų iš privačiojo sektoriaus perėjimo dirbti į viešąją tarnybą ir atvirkščiai (angl. *revolving doors*) valdymą ir apie tai, kaip ji įgyvendina PSO tabako kontrolės pagrindų konvencijos 5 straipsnio 3 dalį. Komisijos taip pat prašoma pateikti visų (viešų ir neviešų) dokumentų ir visų subjektų, susijusių su derybomis dėl keturių bendradarbiavimo susitarimų, apžvalgą.

Komisija mano, kad visoms institucijoms taikoma teisinė sistema ir kiekvienos institucijos priimtos įgyvendinimo nuostatos yra tvirtas pagrindas spręsti visus klausimus, susijusius su interesų konfliktais, įskaitant darbuotojų iš privačiojo sektoriaus perėjimo dirbti į viešąją tarnybą ir atvirkščiai atvejus. Komisija imasi iniciatyvos administruoti šias taisykles.

Tabako kontrolės pagrindų konvencijos 5 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo klausimu Komisija mano, kad nariams ir darbuotojams taikoma etikos sistema yra visiškai suderinama su šia nuostata, kaip paaiškinta 2013 m. vasario 12 d. pirmininko J. M. Barosso laiške Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pirmininkui M. Groote, 2012 m. lapkričio 9 d. pateiktoje kas dvejus metus pagal Tabako kontrolės pagrindų konvenciją teikiamoje ataskaitoje ir atsakymuose į Parlamento narių klausimus E-011643/2012 ir E-001718/2013.

Prašymo pateikti informaciją klausimu, Biudžeto kontrolės komiteto pirmininkui M. Theurer ir Komisijos nariui A. Šemetai pasikeitus raštais, susitarta, kaip spręsti šią problemą.

4. KONKREČIOS PROBLEMOS

4.1. Išorės pagalba, įskaitant Europos plėtros fondą (EPF)

ES pagalbos Haičiui klausimu Europos Parlamentas ragina Komisiją paskelbti ES finansuojamų projektų sąrašą, pateikti paramos biudžetui veiklos rodiklius ir nuo 2013 m. taikyti naujus paramos biudžetui skyrimo kriterijus, nustatytus Komisijos komunikate „Požiūris į ES paramą trečiųjų šalių biudžetui ateityje“.

Sąjungos finansuojamų projektų Haityje sąrašas Europos Parlamentui pateiktas 2013 m. vasario 11 d. Tebevyksta šių projektų tvarumo per penkerių metų laikotarpį vertinimas. Galutinę ataskaitą tikimasi pateikti 2014 m. antrąjį ketvirtį.

Paskelbtas veiksmų planas, kuriame pateikiama pagrindinė informacija apie 2010 m. Haičiui skirtą programą, jos tikslus ir detales[19]; į jį dar įtrauktas tinkamumo biudžeto paramai gauti vertinimas.

Naujosios biudžeto paramos sąlygos taikomos visoms naujoms biudžeto paramos programoms, kurios patvirtintos nuo 2013 m. sausio 1 d.

Kad pasirengtų ateityje galimam EPF įtraukimui į ES biudžetą, Komisija pasiūlė dar labiau suderinti valstybių narių įnašo į 11-ąjį EPF dydį su BNP įnašo į ES biudžetą dydžiu. Be to, Komisija siūlo kuo labiau suderinti 11-ojo EPF nuostatas su atitinkamomis biudžete numatytomis finansavimo priemonėmis (įskaitant vystomojo bendradarbiavimo priemonę ir bendras įgyvendinimo taisykles) ir su ES biudžetui taikomu Finansiniu reglamentu, kartu nepažeidžiant Kotonu susitarime įtvirtintų partnerystės principų.

4.2. Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF)

Europos Parlamentas ragina siekti visiško skaidrumo, kai tai susiję su pagrindinių teisių taikymu atliekant OLAF tyrimus. Sprendimą vertinant galimus pagrindinių teisių pažeidimus atliekant OLAF tyrimus priima atitinkami teismai.

Pagal Reglamento 1073/1999 12 straipsnio 3 dalies antrą pastraipą OLAF generalinis direktorius reguliariai praneša Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir Audito Rūmams apie OLAF atliktų tyrimų išvadas.

4.3. Su decentralizuotomis agentūromis ir (arba) bendrosiomis įmonėmis susiję prašymai Komisijai

Keletas Europos Parlamento prašymų yra susiję su agentūroms skirtomis finansinių ir teisinių aspektų paprastinimo priemonėmis. Komisija dabar peržiūri decentralizuotoms agentūroms taikomą finansinį pagrindų reglamentą siekdama jo tekstą suderinti su naujojo Finansinio reglamento tekstu ir išspręsti pasikartojančias problemas, su kuriomis susidūrė agentūros ir Komisija.

Pagal naujuosius Tarnybos nuostatus peržiūrėta 110 straipsnio formuluote bus užtikrintas Tarnybos nuostatų ir Kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygų įgyvendinimo sąlygų supaprastinimas ir lankstumas. Tačiau Komisijai bus sudėtinga Europos Parlamento Biudžeto kontrolės komitetui pateikti pagrįstą sprendimą kaskart, kilus nesutarimų dėl Tarnybos nuostatų 110 straipsnio įgyvendinimo. Dėl to būtų naudojama neproporcingai daug išteklių ir būtų vėluojama, o tai būtų nesuderinama su teisiniu tikrumu.

Atsižvelgdama į prašymą toliau ieškoti galimybių užtikrinti tam tikrų agentūrų sąveiką[20], Komisija pagal Bendro požiūrio įgyvendinimo veiksmų planą kiekvienu konkrečiu atveju įvertins galimybę kartu naudotis tarnybomis, kurios yra netoli toje pačioje vietovėje arba priklauso artimai politikos sričiai, arba sujungti agentūras, kurių užduotys iš dalies sutampa ir kurios būtų veiksmingesnės, jeigu būtų įtrauktos į didesnę struktūrą. 2013 m. kovo mėn. Komisija pateikė pasiūlymą sujungti Europos policijos koledžą (CEPOL) su Europolu (COM(2013)173).

* * *

[19] http://ec.europa.eu/europeaid/documents/aap/2010/af_aap-spe_2010_hti_p2.pdf

[20] CEPOL- EUROPOL, CEDEFOP- ETF, EUROFOUND-EU-OSHA.